TEISINGUMO TEISMO (ketvirtoji kolegija) SPRENDIMAS

2008 m. spalio 9 d.*

Byloje C-304/07

dėl *Bundesgerichtshof* (Vokietija) 2007 m. gegužės 24 d. nutartimi, kurią Teisingumo Teismas gavo 2007 m. liepos 2 d., pagal EB 234 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Directmedia Publishing GmbH

prieš

Albert-Ludwigs-Universität Freiburg,

* Proceso kalba: vokiečių.

TEISINGUMO TEISMAS (ketvirtoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas K. Lenaerts (pranešėjas), teisėjai T. von Danwitz, R. Silva de Lapuerta, E. Juhász ir G. Arestis,

generalinė advokatė E. Sharpston,
kancleris R. Grass,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

— *Directmedia Publishing GmbH*, atstovaujamos advokatės C. Von Gierke,

— *Albert-Ludwigs-Universität Freiburg*, atstovaujamo advokatų W. Schmid ir H.-G. Riegger,

— Italijos vyriausybės, atstovaujamos I. M. Braguglia, padedamo *avvocato dello Stato* F. Arenal,

— Europos Bendrijų Komisijos, atstovaujamos H. Krämer ir W. Wils,

susipažinęs su 2008 m. liepos 10 d. posėdyje pateikta generalinės advokatės išvada,

priima šį

Sprendimą

1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą susijęs su 1996 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 96/9/EB dėl duomenų bazių teisinės apsaugos (OL L 77, p. 20) 7 straipsnio 2 dalies a punkto išaiškinimu.

2 Šis prašymas buvo pateiktas nagrinėjant ginčą tarp *Directmedia Publishing GmbH* (toliau – *Directmedia*) ir *Albert-Ludwigs-Universität Freiburg* (Freiburgo Alberto Liudviko universitetas), *Directmedia* patiekus prekybai eilėraščių rinkinį, sudarytą pagal vokiškų eilėraščių sąrašą, kurį parengė šios universitetinės įstaigos profesorius U. Knoop.

Teisinis pagrindas

3 Pagal Direktyvos 96/9 1 straipsnio 1 dalį ja siekiama „duomenų bazių bet kokio pobūdžio teisinės apsaugos“.

4 Direktyvos 96/9 taikymo tikslais duomenų bazės sąvoka šios direktyvos 1 straipsnio 2 dalyje apibrėžiama kaip „pavienių darbų, duomenų ar kitokios metodiškai arba sistemingai sutvarkytos ir individualiai elektroniniu arba kitokiu būdu prieinamos medžiagos rinkinys“.

5 Direktyvos 96/9 3 straipsniu „duomenų bazėms, kurios pagal duomenų parinkimą ir išdėstymą yra autoriaus intelektinės veiklos rezultatas,“ suteikiama autorių teisių apsauga.

6 Direktyvos 96/9 7 straipsnyje „Apsaugos objektas“ įtvirtinama *sui generis* teisė:

„1. Valstybės narės numato duomenų bazės, pasižyminčios pakankamai didelėmis jos duomenų gavimo, tikrinimo ir pateikimo kokybinėmis ir (arba) kiekybinėmis investicijomis, sudarytojui teisę neleisti perkelti ir (arba) panaudoti visos tokių duomenų bazės arba pakankamai didelės jos dalies, kokybiškai ir (arba) kiekybiškai ją įvertinus.

2. Šiame skyriuje:

a) perkėlimas – tai nuolatinis arba laikinas visų bazės duomenų arba pakankamai didelės jos dalies transformavimas į kitą lygmenį bet kokiomis priemonėmis ir bet kokia forma;

b) panaudojimas – tai bazės duomenų arba pakankamai didelės jų dalies pateikimas visuomenei platinant kopijas, nuomojant, operatyviosios (*on-line*) sistemos pagrindu arba kitais informacijos perdavimo būdais. Pačiam teisės savininkui arba su jo leidimu kartą pardavus duomenų bazės kopiją Bendrijoje, prarandama teisė kontroliuoti kopijos perpardavimą Bendrijos teritorijoje.

Viešas skolinimas nelaikomas nei perkėlimu, nei viešu skelbimu.

3. Pirmoje šio straipsnio dalyje minima teisė gali būti perduota, perleista arba suteikta pagal licenciją.

4. Šio straipsnio 1 dalyje numatyta teisė taikoma neatsižvelgiant į duomenų bazės tinkamumą būti apsaugotai autorių ar kitomis teisėmis. Be to, ji taikoma, neatsižvelgiant į tokios bazės duomenų tinkamumą būti apsaugotiems autorių ar kitomis teisėmis. Duomenų bazių apsauga pagal šio straipsnio 1 dalyje numatytą teisę nepažeidžia patiems duomenims arba jų turiniui galiojančių teisių.

5. Pasikartojantis ir sistemingas duomenų bazės nedidelių dalių perkėlimas ir (arba) panaudojimas, reikalaujantis veiksmų, kurie nebūdingi normaliam duomenų bazių naudojimui arba kurie nepagrįstai pažeidžia teisėtus duomenų bazės sudarytojo interesus, nėra leidžiamas.“

7 Direktyvos 96/9 13 straipsnyje „Tolesnis kitų teisinių nuostatų taikymas“ nurodoma, kad ši direktyva nepažeidžia nuostatų, be kita ko, „dėl įstatymų dėl konkurenciją ribojančių veiksmų ir nesąžiningos konkurencijos“.

8 Pagal Direktyvos 96/9 16 straipsnio 3 dalį:

„Ne vėliau kaip trečiųjų metų, einančių po 1998 m. sausio 1 d., pabaigoje, o vėliau – kas trejus metus, Komisija pateikia Europos Parlamentui, Tarybai bei Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui šios direktyvos taikymo ataskaitą, kurioje, remdamasi specifine valstybių narių suteikta informacija, be kita ko, aptaria *sui generis* teisės taikymą, įskaitant 8 ir 9 straipsnius, ir ypač patikrina, ar šios teisės taikymas sudarė sąlygas piktnaudžiauti dominuojančia padėtimi ar kitaip trukdyti laisvai konkurencijai. Tokios aplinkybės pateisintų atitinkamų priemonių, įskaitant priverstinį licencijavimą, įvedimą. Prireikus Komisija, atsižvelgdama į pokyčius duomenų bazių srityje, teikia pasiūlymus dėl šios direktyvos patikslinimo.“

Pagrindinės bylos aplinkybės ir prejudicinis klausimas

9 Profesorius U. Knoop Freiburgo Alberto Liudviko universitete vadovauja projektui „Klassikerwortschatz“ („Klasikų žodynas“), kurį vykdant buvo paskelbta „Freiburger Anthologie“ (Breisgau Freiburgo antologija), t. y. 1720–1933 m. sukurtų eilėraščių rinkinys.

10 Šios antologijos pagrindas yra U. Knoop sudarytas eilėraščių sąrašas pavadinimu „Die 1 100 wichtigsten Gedichte der deutschen Literatur zwischen 1730 und 1900“ („1 100 svarbiausių vokiečių literatūros eilėraščių, sukurtų 1730–1900 m.“, toliau – U. Knoop sudarytas eilėraščių sąrašas), paskelbtas internete.

11 Po įvadinių paaiškinimų eilėraščių, sugrupuotų pagal jų paminėjimo įvairiose antologijose skaičių, sąraše nurodomi kiekvieno eilėraščio autorius, pavadinimas, pirmoji eilutė ir paskelbimo metai. Sudarant sąrašą, eilėraščiai buvo atrinkti taip: iš maždaug 3 000 antologijų buvo atrinktos 14, be jų, dar buvo pridėtas A. Dühmert sudarytas bibliografinis 50 antologijų vokiečių kalba rinkinys „Von wem ist das Gedicht?“ („Kas parašė šį eilėraštį?“).

12 Iš šių kūrinių, kuriuose yra apie 20 000 eilėraščių, buvo atrinkti tie eilėraščiai, kurie nurodyti mažiausiai trijose antologijose arba bent tris kartus paminėti A. Dühmert bibliografiniame rinkinyje. Statistikos tikslais buvo suderinti eilėraščių pavadinimai ir pirmosios eilutės bei sudarytas bendras eilėraščių pavadinimų sąrašas. Atlikus bibliografinę paiešką, buvo nustatyti leidiniai, kuriuose eilėraščiai buvo paskelbti, bei jų sukūrimo datos. Šiam darbui, kurio išlaidas, sudarančias iš viso 34 900 EUR, padengė Freiburgo Alberto Liudviko universitetas, atlikti prireikė maždaug dvejų su puse metų.

13 *Directmedia* platina kompaktinę plokštelę „1 000 Gedichte, die jeder haben muss“ („1 000 eilėraščių, kuriuos privalo turėti kiekvienas“), išleistą 2002 metais. Iš visų šioje kompaktinėje plokštelėje įrašytų eilėraščių 876 yra sukurti 1720–1900 metais. Iš jų 856 taip pat figūruoja U. Knoop sudarytame eilėraščių sąraše.

14 Rinkdama eilėraščius savo kompaktinei plokštelei, *Directmedia* rėmėsi šiuo sąrašu. Kai kurių jame esančių eilėraščių ji neįtraukė, kai kuriuos pridėjo ir kiekvieno eilėraščio atveju kritiškai įvertino U. Knoop pasirinkimą. Pačius eilėraščių tekstus *Directmedia* perkėlė iš savo turimos skaitmeninės medžiagos.

15 Manydami, kad platindama savo kompaktinę plokštelę *Directmedia* pažeidžia ir U. Knoop, kaip rinkinio sudarytojo autoriaus, teises, ir Freiburgo Alberto Liudviko universiteto, kaip „duomenų bazės sudarytojo“, gretutines teises, pastarieji pareiškė *Directmedia* ieškinį dėl veiksmų nutraukimo ir žalos atlyginimo. Savo ieškinyje jie taip pat reikalavo, kad *Directmedia* atiduotų tebeturimus savo kompaktinės plokštelės egzempliorius sunaikinti.

16 Pirmosios instancijos teismas šį ieškinį patenkino. Kadangi *Directmedia* apeliacinis skundas buvo atmestas, ji pateikė kasacinį skundą *Bundesgerichtshof* (Aukščiausiasis federalinis teismas).

17 Šis skundas buvo atmestas tiek, kiek jis susijęs su U. Knoop reikalavimais *Directmedia* atžvilgiu. Tačiau, kadangi Vokietijos teisės nuostatos, kurios reglamentuoja duomenų bazės sudarytojo apsaugą ir kurių pažeidimą nurodo Freiburgo Alberto Liudviko universitetas, perkelia Direktyvą 96/9, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs

teismas mano, kad *Directmedia* ir minėto universiteto ginčo išsprendimas priklauso nuo to, kaip turi būti aiškinamas šios direktyvos 7 straipsnio 2 dalies a punktas.

18 Pabrėždamas, kad iš apeliacinės instancijos teismo išvadų matyti, jog *Directmedia* rėmėsi U. Knoop sudarytu eilėraščių sąrašu tam, kad atrinktų eilėraščius, kurie turi būti jos kompaktinėje plokštelėje, kad kiekvieno eilėraščio atveju ji kritiškai įvertino U. Knoop pasirinkimą ir kad galiausiai į prekyboje esančią laikmeną neįtraukė kai kurių šiame sąraše esančių eilėraščių, o įtraukė kai kuriuos kitus eilėraščius, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas klausia, ar tokiomis aplinkybėmis įvykęs duomenų bazės turinio perėmimas yra „perkėlimas“ Direktyvos 96/9 7 straipsnio 2 dalies a punkto prasme.

19 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nuomone, atrodo, jog šioje Direktyvos 96/9 nuostatoje esantis sąvokos „perkėlimas“ apibrėžimas, keletas šios direktyvos konstatuojamųjų dalių, 2004 m. lapkričio 9 d. Sprendimo *The British Horseracing Board ir kt.* (C-203/02, Rink. p. I-10415) 43–54 punktai, atskiros generalinės advokatės C. Stix-Hackl išvados byloje, kurioje buvo priimtas 2004 m. lapkričio 9 d. Sprendimas *Fixtures Marketing* (C-338/02, Rink. p. I-10497), dalys, tam tikra *sui generis* teisės tikslo ir objekto koncepcija bei teisinio saugumo reikalavimai byloja apie tai, kad šią sąvoką reikia aiškinti siaurai, t. y. kad ši teisė suteikia duomenų bazės sudarytojui galimybę prieštarauti fiziniam jos visos ar dalies perkėlimui iš vienos laikmenos į kitą, bet ne šios bazės naudojimui kaip duomenų paieškos, informacijos ar recenzijos šaltinio, net jei pagrindinės nagrinėjamos bazės dalys būtų laipsniškai perkopijuojamos ir perimtos į kitą duomenų bazę.

20 Tačiau prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pripažįsta, kad pagal kitą *sui generis* teisės tikslo ir objekto koncepciją galima teigti, jog sąvoka „perkėlimas“ Direktyvos 96/9 7 straipsnio 2 dalies a punkto prasme apima veiksmus, kuriuos sudaro paprasčiausias bazės dalių – duomenų – perėmimas.

21 Atsižvelgdamas į šį aiškinimo sunkumą, *Bundesgerichtshof* nutarė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šį prejudicinį klausimą:

„Ar duomenų perėmimas iš (pagal (Direktyvos 96/9) 7 straipsnio 1 dalį) saugomos duomenų bazės į kitą duomenų bazę gali būti perkėlimas šios direktyvos 7 straipsnio 2 dalies a punkto prasme ir tuomet, kai jis atliekamas pateikiant duomenų bazėje užklausas ir apsvarsčius kiekvieną konkretų atvejį, ar vis dėlto perkėlimo šios nuostatos prasme sąlyga yra ta, kad būtų atliekamas duomenų rinkinio (fizinio) dauginimo veiksmas?“

Dėl prejudicinio klausimo

22 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės klausia, ar sąvoka „perkėlimas“ Direktyvos 96/9 7 straipsnio 2 dalies a punkto prasme apima veiksmą, kurį sudaro duomenų perėmimas iš vienos duomenų bazės į kitą duomenų bazę pateikiant vizualinę užklausą pirmoje bazėje ir atliekant atranką, pagrįstą asmeniniu veiksmą atliekančio asmens vertinimu, ir ar vis dėlto ji suponuoja tai, kad turi būti fizinis duomenų rinkinio dauginimo veiksmas.

23 Pirmiausia pažymėtina, kad šis klausimas pagrįstas nutartyje dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą išdėstyta prielaida, jog U. Knoop sudarytas eilėraščių sąrašas yra „duomenų bazė“ Direktyvos 96/9 1 straipsnio 2 dalies prasme.

24 Toje pačioje nutartyje taip pat paaiškinta, kad Freiburgo Alberto Liudviko universitetas, kuris finansavo šio sąrašo sudarymo išlaidas, turi teisę į minėtoje direktyvoje nustatytą apsaugą pagal *sui generis* teisę, atsižvelgiant į tai, kad investicijų suma, skirta gauti, patikrinti ir pateikti šio sąrašo turinį, sudaranti 34 900 EUR, laikytina „pakankamai didele“ šios direktyvos 7 straipsnio 1 dalies prasme.

25 Šiame kontekste prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui kyla klausimas, ar toks veiksmas, kokį atliko *Directmedia* pagrindinėje byloje, yra „perkėlimas“ Direktyvos 96/9 7 straipsnio 2 dalies a punkto prasme.

26 Šioje nuostatoje sąvoka „perkėlimas“ apibrėžta kaip „nuolatinis arba laikinas visų bazės duomenų arba pakankamai didelės jos dalies transformavimas į kitą lygmenį bet kokiomis priemonėmis ir bet kokia forma“.

27 Direktyvos 96/9 7 straipsnio 1 dalis duomenų bazės, kuriai reikia „pakankamai didelių“ kiekybinių arba kokybinių investicijų, sudarytojui suteikia teisę uždrausti perkelti visą šią bazę arba pakankamai didelę jos dalį. Be to, šio 7 straipsnio 5 dalimi norima šiam sudarytojui leisti sudaryti kliūtis pasikartojantiems ir sistemingiems nedidelių duomenų bazės dalių perkėlimo veiksmams, kurie dėl jų kumuliacinio efekto leistų be sudarytojo leidimo atkurti visą duomenų bazę arba bent jau pagrindinę jos dalį ir padarytų didelę žalą šio sudarytojo investicijoms, kaip, pavyzdžiui, šios direktyvos 7 straipsnio 1 dalyje nurodytas perkėlimas (žr. minėto sprendimo *The British Horseracing Board ir kt.* 86–89 punktus).

28 Kadangi perkėlimo sąvoka vartojama įvairiose Direktyvos 96/9 7 straipsnio nuostatose, ją reikia aiškinti bendrame šio straipsnio kontekste (šiuo klausimu žr. minėto sprendimo *The British Horseracing Board ir kt.* 67 punktą).

29 Šiuo atžvilgiu pirmiausia reikia patikslinti, kad, kaip pripažino *Directmedia*, ši sąvoka nereiškia, jog duomenų bazė ar jos dalis, su kuria atliekamas nagrinėjamas veiksmas, dėl šio veiksmo turi išnykti iš savo pirminės laikmenos.

30 Veiksmažodžio „dauginti“ vartojimas kai kuriose Direktyvos 96/9 konstatuojamosiose dalyse (žr., be kita ko, 7 ir 38 konstatuojamąsias dalis) siekiant iliustruoti perkėlimo sąvoką iš tiesų rodo, kad šia sąvoka, kaip ją įsivaizdavo Bendrijos teisės aktų leidėjas, minėtos direktyvos kontekste siekiama apimti veiksmus, po kurių atitinkama duomenų bazė ar jos dalis išlieka pradinėje laikmenoje.

31 Toliau reikia pažymėti, kad sąvokos „bet kokiomis priemonėmis ir bet kokia forma“ vartojimas Direktyvos 96/9 7 straipsnio 2 dalies a punkte rodo, jog Bendrijos teisės aktų leidėjas norėjo perkėlimo sąvokai suteikti plačią prasmę (žr. minėto sprendimo *The British Horseracing Board ir kt.* 51 punktą).

32 Kaip tvirtina Freiburgo Alberto Liudviko universitetas ir Italijos vyriausybė bei Komisija, tokį platų perkėlimo sąvokos supratimą patvirtina Bendrijos teisės aktų leidėjo tikslas, kurio siekiama įtvirtinus *sui generis* teisę.

33 Šis tikslas, kaip, be kita ko, išplaukia iš Direktyvos 96/9 7, 38–42 ir 48 konstatuojamųjų dalių, – duomenų bazės duomenų gavimo, patikrinimo arba pateikimo atveju užtikrinti asmeniui, kuris ėmėsi iniciatyvos ir prisiėmė riziką skirti pakankamai dideles investicijas, susijusias su žmogiškaisiais, techniniais ir (arba) finansiniais ištekliais, jo investicijų grąžą apsaugant duomenų bazę nuo neleistino investuotojo darbo rezultatų pasisavinimo, naudotojui arba konkurentui atgaminant šią bazę ar pakankamai didelę jos dalį žymiai mažesnėmis išlaidomis nei sudarant ją savarankiškai (šiuo klausimu taip pat žr. 2004 m. lapkričio 9 d. Sprendimo *Fixtures Marketing*, C-46/02, Rink. p. I-10365, 35 punktą; minėto sprendimo *The British Horseracing Board ir kt.* 32, 45, 46 ir 51 punktus; minėto sprendimo *Fixtures Marketing*, C-338/02, 25 punktą ir 2004 m. lapkričio 9 d. Sprendimo *Fixtures Marketing*, C-444/02, Rink. p. I-10549, 41 punktą).

34 Atsižvelgiant į šį tikslą, „perkėlimo“ sąvoka Direktyvos 96/9 7 straipsnio prasme turi būti suprantama kaip bet koks be leidimo įvykdytas visos ar dalies duomenų bazės duomenų pasisavinimo veiksmas (žr. minėto sprendimo *The British Horseracing Board ir kt.* 51 ir 67 punktus).

35 Kaip tvirtina Freiburgo Alberto Liudviko universitetas ir Komisija, iš paties Direktyvos 96/9 7 straipsnio 2 dalies a punkto teksto matyti, kad ši sąvoka nepriklauso nuo veiksmų pobūdžio ir formos.

36 Šiuo atžvilgiu lemiamas kriterijus yra tai, ar buvo įvykdytas visos ar dalies atitinkamos duomenų bazės duomenų „perkėlimas“ į kitą tos pačios ar kitokios rūšies laikmeną. Toks perkėlimas suponuoja tai, kad visi ar dalis atitinkamos duomenų bazės duomenų atsiduria kitoje nei pirminės duomenų bazės laikmenoje.

37 Šiame kontekste, kaip pažymėjo Italijos vyriausybė, siekiant įvertinti „perkėlimo“ Direktyvos 96/9 7 straipsnio prasme buvimą, nesvarbu, ar perkėlimas pagrįstas techniniu saugomos duomenų bazės turinio dauginimo procesu, kaip antai elektroninėmis, elektromagnetinėmis, elektrovaizdinėmis ir panašiomis apdorojimo priemonėmis (žr. šiuo atžvilgiu Direktyvos 96/9 13 konstatuojamąją dalį), ar atliekamas paprastu rankiniu būdu. Kaip nurodo Freiburgo Alberto Liudviko universitetas, tokios duomenų bazės turinio nukopijavimas į kitą laikmeną, tegu ir rankiniu būdu, atitinka perkėlimo sąvoką taip pat, kaip ir parsisiuntimas arba fotokopija.

38 Direktyvos 96/9 14 konstatuojamoji dalis, pagal kurią „šia direktyva reglamentuojama apsauga turi apimti ir neelektroniniu būdu sukurtas duomenų bazes“, ir šios direktyvos 21 konstatuojamoji dalis, kurioje nurodoma, kad direktyvoje numatyta apsauga nereikalauja, jog duomenų bazėje esanti medžiaga „fizine prasme būtų tvarkingai saugoma“, taip pat byloja apie tai, kad perkėlimo sąvoka, kaip ir duomenų bazės sąvoka, turėtų būti aiškinama netaikant formalios, techninės ar fizinės tvarkos kriterijų.

39 Perkėlimo sąvokos aiškinimo Direktyvos 96/9 kontekste tikslais taip pat nėra svarbu, kad perkėlus saugomos duomenų bazės duomenis atitinkami elementai išdėstomi kitokia tvarka nei pirminėje duomenų bazėje. Kaip matyti iš Direktyvos 96/9 38 konstatuojamosios dalies, neleistino dauginimo veiksmas, pritaikant nukopijuotos duomenų bazės turinį, priskiriamas veiksmams, nuo kurių ši direktyva, įtvirtindama *sui generis* teisę, ketina saugoti tokios duomenų bazės sudarytoją.

40 Todėl negali būti teigiama, kaip tai daro *Directmedia*, kad perkėlimo sąvoka apima tik veiksmus, kuriais duomenų bazės ar jos dalies turinys dauginamas mechaniškai, jo nepritaikant ir imantis klasikinio „kopijavimo – įterpimo“.

41 Aplinkybė, kurią išskyrė *Directmedia*, kad nagrinėjamą dauginimo veiksmą atliekantis asmuo neperima dalies saugomoje duomenų bazėje esančių elementų ir papildo iš jos paimtus elementus elementais iš kito šaltinio, tikrai gali parodyti, jog veiksmas buvo susijęs ne su visa šia duomenų baze. Tačiau ši aplinkybė netrukdo konstatuoti, kad dalis šios bazės buvo perkelta į kitą laikmeną.

42 Be to, priešingai nei teigia *Directmedia*, sąvoka „perkėlimas“ Direktyvos 96/9 7 straipsnio prasme negali būti susiaurinta iki veiksmų, kuriais perkeliama visa saugoma duomenų bazė arba pakankamai didelė jos dalis.

43 Kaip matyti iš šio sprendimo 27 punkto, skaitant Direktyvos 96/9 7 straipsnio 1 ir 5 dalis paaiškėja, kad ši sąvoka nepriklauso nuo saugomos duomenų bazės duomenų perkėlimo apimties, nes, remiantis šiomis nuostatomis, šia direktyva įtvirtinta *sui generis* teisė suteikia apsaugą duomenų bazės sudarytojui ne tik nuo visų saugomos jo duomenų bazės duomenų arba pakankamai didelės jos dalies perkėlimo veiksmų, bet tam tikrais atvejais ir nuo veiksmų pakankamai mažos šios bazės dalies atžvilgiu (šiuo klausimu žr. minėto sprendimo *The British Horseracing Board ir kt.* 50 punktą).

44 Todėl aplinkybė, kad perkėlimo veiksmas nesusijęs su visais esminiais ir struktūrizuotais elementais, esančiais saugomoje duomenų bazėje, neprieštarauja tam, kad šis veiksmas būtų priskirtas sąvokai „perkėlimas“ Direktyvos 96/9 7 straipsnio prasme.

45 Be to, kaip pabrėžė Komisija, aplinkybė, kad duomenų bazės elementai į kitą duomenų bazę perimami tik po to, kai juos kritiškai įvertina perkeliantis asmuo, iš tiesų galėtų pasirodyti svarbi siekiant nustatyti, ar šiai kitai duomenų bazei gali būti taikoma kuri nors Direktyvoje 96/9 numatyta apsauga. Tačiau ši aplinkybė nekliudo daryti išvados dėl to, kad pirmosios duomenų bazės elementai buvo perkelti į antrąją bazę.

46 Perkėlimo veiksmu siekiamas tikslas taip pat nesvarbus siekiant įvertinti „perkėlimo“ Direktyvos 96/9 7 straipsnio prasme buvimą.

47 Taigi nėra svarbu, kad nagrinėjamu perkėlimo veiksmu būtų siekiama sukurti kitą su pradine duomenų baze konkuruojančią ar nekonkuruojančią, tokio paties ar skirtingo dydžio duomenų bazę, arba kad šis veiksmas būtų komercinės ar nekomercinės veiklos, kuria nesiekiama sukurti duomenų bazės, dalimi (šiuo klausimu žr. minėto sprendimo *The British Horseracing Board ir kt.* 47 ir 48 punktus). Galiausiai, kaip matyti iš Direktyvos 96/9 44 konstatuojamosios dalies, visos saugomos duomenų bazės arba pakankamai didelės jos dalies perkėlimas į kitą laikmeną, reikalingas tik šių duomenų vizualizavimo ekrane tikslais, jau yra perkėlimo veiksmas, kuriam atlikti *sui generis* teisės turėtojas gali reikalauti gauti jo leidimą.

48 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pabrėžia Direktyvos 96/9 38 konstatuojamąją dalį. Jo manymu, nurodydama, kad bazės duomenys „elektroniniu būdu bus dauginami ir tvarkomi“, ši konstatuojamoji dalis galėtų byloti apie tai, kad perkėlimo sąvoka turi būti aiškinama kaip apimanti tik su techniniu dauginimo procesu susijusius veiksmus.

49 Tačiau, kaip nurodė generalinė advokatė savo išvados 41 punkte, šia konstatuojamąja dalimi siekiama parodyti ypatingą grėsmę, kurią duomenų bazių sudarytojams kelia vis didėjantis skaitmeninių technologijų naudojimas. Ji negali būti suprantama kaip susiaurinanti veiksmų, kuriems taikoma *sui generis* teisės apsauga, spektrą taip, kad jis apimtų tik techninio dauginimo veiksmus, nes kitaip, pirma, nebūtų atsižvelgta į įvairius šio sprendimo 29–47 punktuose išdėstytus argumentus, bylojančius apie tai, kad perkėlimo koncepcija Direktyvos 96/9 kontekste turi būti aiškinama plačiai, ir, antra, iš duomenų bazės sudarytojo, pažeidžiant šiai teisei priskirtą tikslą, būtų atimta apsauga nuo perkėlimo veiksmų, kurie, nors ir nesiremdami specialiu techniniu procesu, vis dėlto galėtų pažeisti šio sudarytojo interesus panašiai kaip ir tokiu procesu pagrįstas perkėlimo veiksmas.

50 *Directmedia* tvirtino, kad duomenų bazė nepagrindžia informacijos nuosavybės ir kad aplinkybė, jog šioje bazėje esančios informacijos perėmimas priskiriamas veiksmams, kuriuos saugomos duomenų bazės sudarytojas gali uždrausti remdamasis savo *sui generis* teise, pirma, pažeistų šios duomenų bazės naudotojų teises gauti informacijos ir, antra, sudarytų palankesnes sąlygas atsirasti monopolijoms arba piktnaudžiauti dominuojančia duomenų bazių sudarytojų padėtimi.

51 Vis dėlto, visų pirma kalbant apie teisę gauti informacijos, reikia pažymėti, kad *sui generis* teisės apsauga susijusi tik su perkėlimo ir (arba) panaudojimo veiksmais Direktyvos 96/9 7 straipsnio prasme. Kita vertus, ši apsauga neapima informacijos paieškos duomenų bazėje (minėto sprendimo *The British Horseracing Board ir kt.* 54 punktas).

52 Žinoma, duomenų bazės sudarytojas gali pasilikti tik sau išimtinę prieigą prie savo duomenų bazės arba suteikti prieigą konkretiems asmenims (minėto sprendimo *The British Horseracing Board ir kt.* 55 punktas) ar, be to, šią prieigą susieti su tam tikromis, pavyzdžiui, finansinio pobūdžio sąlygomis.

53 Tačiau kai duomenų bazės sudarytojas sudaro galimybę tretiesiems asmenims prieiti prie jos duomenų, nors ir atlygintinai, jo *sui generis* teisė neleidžia jam prieštarauti, jog tokie tretieji asmenys šioje bazėje atliktų informacijos paiešką informacijos gavimo tikslais (šia prasme žr. minėto sprendimo *The British Horseracing Board ir kt.* 55 punktą). Tik tuomet, kai atvaizduojant šios bazės duomenis ekrane visam laikui ar laikinai reikia perkelti į kitą laikmeną visus šiuos duomenis ar pakankamai didelę jų dalį, tokiam informacijos paieškos veiksmui taikomas reikalavimas gauti *sui generis* teisės turėtojo leidimą, kaip tai išplaukia iš Direktyvos 96/9 44 konstatuojamosios dalies.

54 Nagrinėjamu atveju iš nutartyje dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą aprašytų aplinkybių matyti, kad Freiburgo Alberto Liudviko universitetas, nors ir ketina prieštarauti neleistinam atskirų elementų, esančių U. Knoop sudarytame eilėraščių sąraše, perėmimui, tačiau kartu suteikia tretiesiems asmenims teisę atlikti informacijos paiešką šiame sąraše. Todėl visuomenė turi teisę prieiti prie jame surinktos informacijos ir gali atlikti informacijos paiešką.

55 Antra, kiek tai susiję su rizika, kad bus daromas poveikis konkurencijai, iš Direktyvos 96/9 47 konstatuojamosios dalies matyti, jog Bendrijos teisės aktų leidėjas suvokė, kad *sui generis* teise suteikiamos apsaugos negalima suteikti taip, kad būtų palengvintos sąlygos piktnaudžiauti dominuojančia padėtimi.

56 Dėl šios priežasties Direktyvos 96/9 13 straipsnyje, suteikiant norminį pobūdį šioje konstatuojamojoje dalyje esančiam paaiškinimui, kad šios direktyvos nuostatos „nepažeidžia nuostatos taikyti Bendrijos arba nacionalines konkurencijos taisykles“, nurodoma, kad ši direktyva neturi poveikio nuostatoms, be kita ko, susijusioms su kartelių ir nesąžiningos konkurencijos teise.

57 Be to, Direktyvos 96/9 16 straipsnio 3 dalimi nustatoma Komisijos pareiga teikti periodines šios direktyvos taikymo ataskaitas, skirtas, be kita ko, patikrinti, ar *sui generis* teisės taikymas sudarė sąlygas piktnaudžiauti dominuojančia padėtimi ar kitaip trukdyti laisvai konkurencijai, o tai pateisintų atitinkamų priemonių įvedimą.

58 Šiame kontekste, esant Bendrijos ar nacionalinės teisės priemonėms, galinčioms sustabdyti galimus konkurencijos taisyklių pažeidimus, pavyzdžiui, piktnaudžiavimą dominuojančia padėtimi, sąvoka „perkėlimas“ Direktyvos 96/9 7 straipsnio prasme negali būti aiškinama taip, kad iš duomenų bazės sudarytojo būtų atimta apsauga nuo veiksmų, kurie galėtų pažeisti jo teisėtus interesus.

59 Pagrindinėje byloje prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, vertindamas, ar *Directmedia* pažeidė Freiburgo Alberto Liudviko universiteto *sui generis* teisę, atsižvelgdamas į visas svarbias aplinkybes turi patikrinti, ar operacija, kurią *Directmedia* atliko su U. Knoop sudarytu eilėraščių sąrašu, kokybiniu ar kiekybiniu atžvilgiu yra pakankamai didelės šio sąrašo dalies perkėlimas (šiuo klausimu žr. minėto sprendimo *The British Horseracing Board ir kt.* 69–72 punktus) arba mažų dalių perkėlimas, kuris dėl savo pasikartojamojo ir sisteminio pobūdžio būtų leidęs atkurti pakankamai didelę šių duomenų dalį (šiuo klausimu žr. minėto sprendimo *The British Horseracing Board ir kt.* 73, 87 ir 89 punktus).

60 Atsižvelgiant į tai, kas pasakyta, į pateiktą klausimą reikia atsakyti taip: saugomos duomenų bazės elementų perėmimas į kitą duomenų bazę po to, kai ekrane buvo pateikta užklausa pirmojoje bazėje ir individualiai įvertinti joje esantys elementai, gali būti „perkėlimas“ Direktyvos 96/9 7 straipsnio prasme, jeigu ši operacija kokybiniu ar kiekybiniu atžvilgiu yra pakankamai didelės saugomos duomenų bazės dalies perkėlimas ar mažų dalių perkėlimas, kuris dėl savo pasikartojamojo ir sisteminio pobūdžio būtų leidęs atkurti pakankamai didelę šių duomenų dalį, o tai turi patikrinti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

61 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (ketvirtoji kolegija) nusprendžia:

Saugomos duomenų bazės elementų perėmimas į kitą duomenų bazę po to, kai ekrane buvo pateikta užklausa pirmojoje bazėje ir individualiai įvertinti joje esantys elementai, gali būti „perkėlimas“ 1996 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 96/9/EB dėl duomenų bazių teisinės apsaugos 7 straipsnio prasme, jeigu ši operacija kokybiniu ar kiekybiniu atžvilgiu yra pakankamai didelės saugomos duomenų bazės dalies perkėlimas ar mažų dalių perkėlimas, kuris dėl savo pasikartojamojo ir sisteminio pobūdžio būtų leidęs atkurti pakankamai didelę šių duomenų dalį, o tai turi patikrinti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas.

Parašai.